

FÖRSVARsutskottets Betänkande 4/2010 rd

Regeringens proposition om godkännande av ett fördrag om ändring av det mellan Finland och Amerikas Förenta stater upprättade fördraget om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 september 2010 en proposition om godkännande av ett fördrag om ändring av det mellan Finland och Amerikas Förenta stater upprättade fördraget om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget (RP 112/2010 rd) till försvarsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- handelsråd Arto Koski, försvarsministeriet
- ingenjörsoverstelöjtnant Jyri Kosola, Huvudstaben.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- utrikesministeriet
- arbets- och näringsministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner ändring 1 (nedan ändringsfördraget) till fördraget mellan Finlands försvarsministerium, som agerar för republiken Finlands regeringsräkning, och Amerikas Förenta staters försvarsministerium om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation samt anta en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget.

Finlands och Förenta staternas försvarsministerier ingick i oktober 1995 ett fördrag om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation. Syftet med fördraget är att genomföra utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation som intresserar båda parter. Fördraget är ett ramfördrag och genom det överenskommer parterna om de principer och bestämmelser som ska följas vid informationsutbytet. Fördragets giltighetstid går ut den 4 oktober 2010.

Finland och Förenta staterna undertecknade i maj 2010 ett ändringsfördrag till fördraget. I ändringsfördraget kommer parterna överens om bl.a. att fördragets giltighet ska förlängas till och med den 5 oktober 2025. För att ändringsfördraget ska träda i kraft förutsätts det att Finlands försvarsministerium, som agerar för republiken Finlands regerings räkning, meddelar Amerikas Förenta staters försvarsministerium att Finland har slutfört de nationella åtgärder som behövs för att ändringsfördraget ska kunna sättas i kraft. Ändringsfördraget träder i kraft den dag som nämns i det ovan nämnda meddelandet.

Som bilaga till regeringspropositionen har fogats ett förhandlingsprotokoll som Finlands och Amerikas Förenta staters förhandlingsdelegationer har upprättat och till vilket det har fogats en konsoliderad kopia av fördraget. Fördragsparterna har inte gett den konsoliderade kopian någon juridisk ställning. Den har emellertid tagits med för att förbättra förståelsen för fördragshelheten och av den framgår i en sammanställning både

de ursprungliga fördragsbestämmelser som förblir oförändrade och de fördragsbestämmelser som ändras genom ändringsfördraget.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av fördraget. Genom den föreslagna lagen lyfts de bestämmelser i fördraget om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation, sådant det lyder ändrat genom ändringsfördraget, som enligt nuvarande grundlag och dess tolkningspraxis hör till området för lagstiftning, upp på lagnivå. Det föreslås att i lagen också tas in en bestämmelse om vilka bestämmelser som ska tillämpas på sekretessbeläggande, användning, överlåtelse och annan hantering av samt på övervakning av hanteringen av de handlingar som har sänts till Finland och upprättats i Finland på basis av fördraget samt på information med anknytning till dem. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt, som bestäms genom förordning av republikens president, samtidigt som ändringsfördraget träder i kraft.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen nödvändig och ändamålsenlig och tillstyrker den utan ändringar. Här vill utskottet samtidigt påpeka att det inte har avsatts adekvat tid för behandlingen i riksdagen. Följaktligen bör försvarsministeriet i fortsättningen var mer uppmärksam på hur tidsplanen för behandlingen i riksdagen av i synnerhet internationella fördrag läggs upp.

Syftet med propositionen är att riksdagen ska godkänna ändringsfördraget om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation mellan försvarsministerierna i Finland och Förenta staterna. Genom ändringsfördraget förlängs giltighetstiden för det ursprungliga fördraget om utbyte av forsknings- och utvecklingsinformation till 2025. Det gällande fördraget går ut den 4 oktober 2010.

I ändringsfördraget kommer parterna överens om en ändring av säkerhetsklassen för utbytt in-

formation. I fortsättningen ska parterna kunna utbyta sekretessbelagd information medan det nuvarande fördraget bara tillåter utbyte av konfidentiell information. I propositionen sägs det att utbytet av information om system för min-krigföring har varit obetydligt eftersom informationen ofta ingår i säkerhetsklassen sekretessbelagd. Det är bra att vi genom det nya fördraget får mer information om denna teknik som spelar en så stor roll för vårt försvarssystem, påpekar utskottet. En viktig dimension i det nya fördraget är att samarbetet av tradition i hög grad har varit fokuserat på marinen, men nu också utvidgas till flygvapnet och armén.

Enligt de sakkunniga medverkar utbytet av forsknings- och utvecklingsinformation mellan Finland och Förenta staterna till att utveckla vår försvarsmakt i och med att det ger bättre förutsättningar för bland annat upphandling av försvarsmateriel, ger större kostnadseffektivitet inom forskning och teknik och höjer vår kompe-

tensnivå. Informationsutbytet kan också förbättra interoperabiliteten i försvarsmaterielen och ge vår försvarsmaterielindustri större exportmöjligheter. Dessa mål måste ges hög prioritet i allt internationellt samarbete kring materiel och forskning som försvarsförvaltningen bedriver, framhåller utskottet. EU-länderna och de nordiska länderna, men också framför allt Förenta staterna och Kanada är viktiga samarbetspartners för Finland i det försvarspolitiska samarbetet.

Helsingfors den 10 september 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Korkeaoja /cent
vordf. Olli Nepponen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Pekka Haavisto /gröna
Juha Hakola /saml
Lasse Hautala /cent
Reijo Kallio /sd

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

*godkänner avtalet enligt propositionen
och*

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Antti Kalliomäki /sd
Saara Karhu /sd
Juha Mieto /cent
Sari Palm /kd
Eero Reijonen /cent
ers. Eero Akaan-Penttilä /saml
Sirpa Paatero /sd.